

A Programozás Alapjai 2

Objektumorientált szoftverfejlesztés

Dr. Forstner Bertalan

forstner.bertalan@aut.bme.hu

C++ IO, operátorok túlterhelése

Streamek

- C: stdin, stdout, stderr
- C++: cin, cout, cerr
- Lehetnek input és output streamek
- istream csak olvasható, ostream csak írható.

Streamek

- C: stdin, stdout, stderr
- C++: cin, cout, cerr
- Lehetnek input és output streamek
- istream csak olvasható, ostream csak írható.
- << és >> operátorokkal lehet őket írni/olvasni, illetve egymás után fűzhetőek ezek a műveletek.
- Példa

Bevezető példa

```
cout << "Enter an int and a double:" << endl;  
int i;  
double d;  
cin >> i >> d;  
cout << "What you entered is: " << i << ', ' << d << endl;
```

4 bit:

- good – nincs hiba
- eof – file vége
- bad – adatvesztés történt
- fail – formátumhiba

4 bit:

- Beállítása (pl. cout streamen):
 - > `cout::clear(ios::failbit);`
- Lekérdezése (pl. cin streamen):
 - > `cin.good()`
 - > `cin.eof()`
 - > `cin.bad()`
 - > `cin.fail()`
 - ez akkor is, ha a bad be van állítva.
 - Ilyenkor további írás-olvasás nem történik a clear-ig.

Visszatérési érték

- istream és ostream értéke a !fail() értéket adja vissza, így kevesebbet kell gépelnünk
- Példa: fájlmásolás

Példa: fájlmásolás

```
ifstream from("C:\\temp\\adat.txt");
if (from)
{
    ofstream to("C:\\temp\\adat2.txt");
    if (to) {
        char ch;
        while (from.get(ch)) {
            to.put(ch);
            cout << ch;
        }
    }
    if (!from.eof() || !to)
        cerr << "Varatlan hiba" << endl;
}
```

Formázás

```
printf (" (%8.2f,%8.2f) \n",  x,  y) ;
```

- Itt a mezőszélesség 8, és két tizedesjegyet írat ki. Mi a megfelelője ennek C++-ban?
- Hogy néz ki C++-ban? Példa

Formázás

```
printf (" (%8.2f,%8.2f) \n", x, y) ;
```

- Itt a mezőszélesség 8, és két tizedesjegyet írat ki. Mi a megfelelője ennek C++-ban?
- Hogy néz ki C++-ban? Példa

```
cout << '(' << setprecision(2) << setiosflags(ios::fixed) << setw(8)  
    << x << ',' << setw(8) << y << ')' << endl;
```

Manipulátorok

- A példában *setprecision*, *setiosflag*, *setw* és *endl* úgynevezett IO manipulátorok
- Van, amelyeknek paramétere van (*setprecision*), van, amelyeknek nincs (*endl*)
- Ezek az *iomanip* állományban találhatóak.

Miket formázhatunk?

- Mezőszélesség
- A kitöltő karakter (alapértelmezett: space)
- Igazítás
- Az egész számok számrendszere (decimális, hexadecimális, oktális)
- A lebegőpontos számok formátuma (fix, tudományos, általános)
- Mutassa-e: + jel, helykitöltő nullák, az egész számok számrendszerének alapja
- Kis- vagy nagybetű a normálalak E-jében, vagy a hexadecimális számjegyekben

Hogyan formázhatunk?

- Kétféle módon érhetjük el a hatást:
 - > Az output stream tagfüggvényeivel
 - > Manipulátorokkal

- Példa (számformátum):

```
cout <<setiosflags (ios::fixed) ;
```

- vagy:

```
cout.setf (ios::fixed) ;
```

manipulátor	ios tagfüggvény
setfill	fill
setw	width
setprecision	precision
setiosflags	setf
resetiosflags	unsetf
hex	
oct	
dec	

Teljes sor olvasása, whitespace kezelés

- Getline függvény olvas be teljes sort egy stringbe (nemcsak whitespace-ig)

```
std::cout << "Mi a teljes neved: ";  
std::string name{};  
std::getline(std::cin >> std::ws, name);  
std::cout << name;
```

- A ws manipulátor a whitespace karaktereket ignorálja
- *std::cin >> std::ws* – a kifejezés értéke a *cin* lesz, de már a bevezető whitespace-ek nélkül.

Jelzőbitek

- A jelzőbiteket a *setiosflags/resetiosflags* manipulátorokkal állíthatjuk
 - > illetve a *setf/unsetf* tagfüggvényekkel
- Mindaddig megtartják beállításukat, ameddig meg nem változtatjuk őket
 - > Kivéve a mezőszélesség

<code>ios::____</code>	jelzőbit jelentése
<code>left</code>	balra rendez
<code>right</code>	jobbra rendez
<code>internal</code>	sign left, remainder right
<code>dec</code>	decimal base
<code>hex</code>	hex base
<code>oct</code>	octal base
<code>(no) showbase</code>	show integer base
<code>showpos</code>	show + sign
<code>(no) uppercase</code>	uppercase E, X, and hex digits A ... F
<code>fixed</code>	fixed floating point format
<code>scientific</code>	scientific floating point format
<code>(no) showpoint</code>	show trailing decimal point and zeros

Operátorok túlterhelése

Operátorok

- $a+b$, $a=b$, $a==b$, `new`, `delete`
 $> +, =, ==, \text{new}, \text{delete}, \dots$ mind operátorok

Operátorok

- $a+b$, $a=b$, $a==b$, `new`, `delete`
 - > $+$, $=$, $==$, `new`, `delete`, ... mind operátorok
 - > Úgy is nézhetjük, mint egy függvényhívás, csak más a szintaktika
- `c=a+b;`

Operátorok

- $a+b$, $a=b$, $a==b$, `new`, `delete`
 - > $+$, $=$, $==$, `new`, `delete`, ... mind operátorok
 - > Úgy is nézhetjük, mint egy függvényhívás, csak más a szintaktika
- `c=a+b;`
 - > `c=operator+(a,b);`

Operátorok

- `a+b`, `a=b`, `a==b`, `new`, `delete`
 - > `+`, `=`, `==`, `new`, `delete`, ... mind operátorok
 - > Úgy is nézhetjük, mint egy függvényhívás, csak más a szintaktika
- `c=a+b;`
 - > `c=operator+(a,b);`
 - > `operator=(c, operator+(a,b))`
 - //Persze ezek pl. int-re nem működnek így!**

Operátorok túlterhelése

- A függvények túlterhelhetők: többet is írhatunk ugyanazzal a névvel, csak legyen más az argumentum lista (a visszatérési érték nem megkülönböztető).

Operátorok túlterhelése

- A függvények túlterhelhetők: többet is írhatunk ugyanazzal a névvel, csak legyen más az argumentum lista (a visszatérési érték nem megkülönböztető).
- Az operátorokat is túl tudom terhelni a következő feltételekkel:
 - > jelölés (név) és argumentum lista alapján legyen egyértelmű
 - > legalább az egyik argumentum nem beépített típus kell legyen (pl. két int összeadását nem tudom megváltoztatni)
 - > Új operátort nem lehet bevezetni: pl. ** -ot.
 - > Ha felül is definiálom: marad a precedencia szint és az asszociativitás.
 - > Nem felüldefiniálható a . struktúramező elérés, a :: scope, a ?:

Szintaktika

- Hasonló a függvényekhez, csak a neve speciális.
- visszateresi_típus operator<opjel>(arg lista) {...}
- Példa: komplex számokat ábrázoló osztály

Operátor tagfüggvények

- Az objektum tud magára vigyázni, és az adatot és a rajta végezhető műveletet egységbe szeretnénk zárni

=> Jó lenne, ha az operátor tagfüggvény lenne.

- Lehet is, ha csak lehet, így írjuk meg.
- Az ilyen tagfüggvények esetén az operátor 1. operandusa mindig az az objektum, amire meghívtuk.
- Példa

Egyargumentumú operátorok

Kifejezés	Operátor (@)	Taggfüggvény	Globális függvény
@a	+ - * & ! ~ ++ --	A::operator@()	operator@(A)
a@	++ --	A::operator@(int)	operator@(A, int)

Kétargumentumú operátorok globális függvénnyel

Kifejezés	Operátor (@)	Taggfüggvény	Globális függvény
$a@b$	$+ \ - \ * \ / \ \% \ ^$ $\& \ \ < \ > \ ==$ $!= \ <= \ >= \ <<$	$A::operator@(B)$	$operator@(A, B)$

További kétargumentumú operátorok

Kifejezés	Operátor (@)	Taggfüggvény	Globális függvény
<code>a@b</code>	<code>= += -= *= /= %= ^= &= = <<= >>= []</code>	<code>A::operator@ (B)</code>	-
<code>a(b, c...)</code>	<code>()</code>	<code>A::operator() (B, C...)</code>	-
<code>a->b</code>	<code>-></code>	<code>A::operator->()</code>	-

operator= példa

```
Person& operator=(const Person& theOther) {  
    if (this != &theOther) { //Fontos, különben hiba lenne  
        delete[] name;  
        name = nullptr;  
        name = new char[strlen(theOther.name) + 1];  
        strcpy_s(name, strlen(theOther.name) + 1, theOther.name);  
    }  
    return *this;  
}
```


Összefoglalás

- C++ I/O
 - > cin, cout, cerr
 - > Barátunk, a << és >>
 - > Manipulátorok
- Operátorok túlterhelése
 - > Globális függvényként
 - > Tagfüggvényként
 - > Figyeljünk a visszatérési értékre
- nagyZH felkészítés – video példafeladattal!

